

Projekt modelowy „Po-łączeni. Siejemy możliwości”

Grażyna i Anna

z grupą wolontariuszy postanowiły pokazać dzieciom i młodzieży, jak ich dziadkowie spędzali czas w dzieciństwie, jakie mieli pomysły na zabawy. Zbudowały przenośne stanowiska i rekwizyty do gier, z których korzystają mieszkańcy osiedla.

MODEL PROJEKTU „MOBILNA STREFA DAWNYCH GIER I ZABAW” ZOSTAŁ ZREALIZOWANY WE WSPÓŁPRACY Z TOWARZYSTWEM INICJATYW TWÓRCZYCH “e” W RAMACH PROGRAMU „UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU - SENIORZY W AKCJI” POLSKO-AMERYKAŃSKIEJ FUNDACJI WOLNOŚCI.

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

towarzystwo
inicjatyw
twórczych

Opis

Animatorki zaprosiły seniorki, seniorów i dzieci do wspólnych działań, a ich zwieńczeniem było wysianie kwietnej łąki, która nie tylko pięknie wygląda, ale i przyciąga wiele pożytecznych owadów. Zebrały grupę starszych osób o zainteresowaniach i pasjach związanych z przyrodą i ekologią – ogrodników amatorów, znawców roślin i zwierząt – by podzielili się z dziećmi swoją wiedzą oraz doświadczeniem. W planach znalazły się wizyty w przedszkolach, warsztaty i międzypokoleniowe spacerki. Pandemia COVID-19 spowodowała, że część pomysłów trzeba było zmodyfikować. I tak seniorki i seniorzy nagrali dla dzieci filmiki: o swoich ogrodach, o zwyczajach ptaków, owadów i innych zwierząt występujących w okolicy, a także o jadalnych roślinach łąkowych. Filmy były odtwarzane w przedszkolach. Przygotowali także warsztaty online wysiewania ziół dla dorosłych i dla dzieci. Dzieci zrobiły łąkowe sałatki wg nagranych wskazówek, ozdobiły pojemniki na wysiane ziola, by potem przekazać je starszym mieszkańcom osiedla. Grupa seniorek i seniorów wzięła udział w warsztatach pisania bajek, by przygotować się do stworzenia w przyszłości teatryku.

Gdy pandemiczne warunki na to pozwoliły, seniorzy i dzieci spotykali się na terenie, gdzie później powstała łąka: przekopali ziemię, wrywali chwasty.

Finałem było międzypokoleniowe wysiewanie kwietnej łąki połączone z piknikiem, konkursami i śpiewaniem piosenek. Na uroczystość zostali zaproszeni wszyscy mieszkańcy i władze gminy.

Kto

Realizatorzy projektu o sobie:

MAŁGORZATA BARTNIK – od 28 lat pracuję jako dyrektor przedszkola w Dobczycach. Brałam udział w inicjatywach, które wspierały rozwój przedszkola, a przede wszystkim przedszkolaków. Lubię realizować nieszablonowe pomysły, mające „to coś”. Niebawem przejdę na emeryturę. Lubię podróże po Polsce, czytanie i kontakt z przyrodą, w swoim ogródku uprawiam warzywa i inne rośliny. Interesuję się także operą.

JUSTYNA SZAWARA – skończyłam filmoznawstwo, pracuję w bibliotece w Dobczycach, gdzie realizuję swoje pasje. Prowadzę „Kulturalne espresso” – spotkania (głównie dla seniorów) związane ze sztuką, a także zajęcia filmowe i książkowe. Uwielbiam rozmawiać z ludźmi w każdym wieku. Kocham jazz, stare kino, a także spacerować i las. Lubię wyzwania, współprowadziłam międzypokoleniowy projekt „Chodźmy razem do kina!” – nawiązałam wtedy wiele przyjaźni.

Organizacja wspierająca: Miejska Biblioteka Publiczna w Dobczycach

Dla kogo

Bezpośrednimi odbiorcami projektu są seniorzy i dzieci zdobywające wiedzę i nowe umiejętności, ale korzystają z niego także inni: łąka jest dla wszystkich starszych i młodszych mieszkańców okolicy.

Po co

Celem projektu jest podtrzymanie więzi międzypokoleniowych, zainteresowanie najmłodszych przyrodą i ekologią, a także stworzenie miejsca, które będzie kojarzyło się ze wspólną pracą, dawało spokój i moc wrażeń sensorycznych i przekona społeczeństwo, że warto podejmować podobne działania.

Kto może zrealizować

Grupa pasjonatów przy wsparciu lokalnej instytucji/organizacji/firmy.

Jak

• Krok 1. Przygotowania

Porozmawiajcie w grupie, czy są wśród was osoby, które chcą i mogą zaangażować się w organizację co najmniej kilkumiesięcznej inicjatywy. Skontaktujcie się z urzędem gminy (lub inną instytucją), opowiedzcie o pomysłach i zwróćcie się o udostępnienie terenu, na którym można wysiać łąkę – najlepiej w centralnej lub uczęszczanej okolicy. Ustalcie, kto będzie odpowiedzialny za podlewanie w razie potrzeby i skoszenie łąki po przekwitnięciu.

Nawiążcie współpracę z lokalną instytucją/organizacją/firmą, by pomogła wam sfinansować projekt lub znaleźć fundusze, m.in. na narzędzia ogrodnicze, nasiona, a także na wynagrodzenia; będziecie też potrzebować miejsca na spotkania i warsztaty.

• Krok 2. Rekrutacja i promocja

Opowiadajcie o projekcie znajomym, rodzinie, sąsiadom – może zechcą się przyłączyć. Stwórzcie stronę internetową projektu lub podstronę na portalu organizacji, z którą współpracujecie, stronę lub grupę na Facebooku. Zamieście tam zaproszenie na pierwsze spotkanie grupy seniorskiej i informację o projekcie, poproście zaprzyjaźnione instytucje i organizacje o udostępnienie treści. Informację wyślijcie też do lokalnych mediów. Przygotujcie plakaty, rozwieście je w okolicy. Skontaktujcie się z pobliskimi przedszkolami.

Na bieżąco relacjonujcie wasze działania na stronie internetowej, w mediach społecznościowych i lokalnych rozgłośniach radiowych.

• Krok 3. Spotkania i praca grupy seniorskiej

Na pierwszym spotkaniu porozmawiajcie z uczestniczkami i uczestnikami o ich zainteresowaniach, wiedzy i umiejętnościach, którymi chcieliby się podzielić. Możecie zaplanować działania zarówno dla dzieci, jak i innych grup wiekowych. Jeżeli będziecie nagrywać filmiki, przydałaby się osoba, która ma w tym doświadczenie.

Zróbcie harmonogram działań, spiszcie rzeczy, które trzeba będzie kupić, rozpiszcie budżet. Rozdzielcie zadania, umówcie się, jak często będziecie się spotykać i ustalcie kanał komunikacji.

Założenie łąki nie jest trudne, ale warto zasięgnąć informacji, by była naprawdę piękna i kwitła przez lata. Poszukajcie ekspertki/eksperta, skorzystajcie także z porad specjalistów na stronie lakikwietne.pl i kanałów na YouTube, np. Zielone Pogotowie, Make Your Life Greener.

Odwiedźcie przedszkola, z którymi będziecie współpracować, opowiedzcie o konkretnych propozycjach, jak warsztaty, spacerzy czy wizyty w ogrodach uczestniczek i uczestników (online lub na żywo). Porozmawiajcie z nauczycielkami/nauczycielami grup dzieci, które włączą się w działania, może pojawią się nowe pomysły. Warto też pomyśleć o akcji skierowanej do innych seniorów: może to być przekazanie np. mieszkańcom domu pomocy społecznej wysianych przez dzieci sadzonek ziół czy kwiatów w ozdobionych wspólnie pojemnikach.

Kupcie potrzebne materiały i narzędzia.

Kolejno realizujcie międzypokoleniowe działania zgodnie z waszym planem, a nakręcone filmiki i zdjęcia dokumentujące postęp projektu publikujcie na stronie internetowej lub Facebooku.

• Krok 4. Praca nad łąką i finał

Teren pod łąkę trzeba oczyścić i przekopać, najlepiej zacząć wczesną wiosną. W pracę zaangażujcie także dzieci: mogą pomóc przy łatwiejszych zadaniach albo po prostu bawić się ziemią, zbierać kamyczki, obserwować dżdżownic. Pamiętajcie, by oprócz narzędzi zapewnić wszystkim rękawice ochronne i ewentualnie wodę do picia. Spotykajcie się co tydzień, aż do chwili, gdy teren będzie gotowy. Przygotujcie mieszankę nasion.

Zaplanujcie datę wysiewu łąki i na to wydarzenie zaproście mieszkańców, a także wszystkie osoby, które przyczyniły się do sukcesu przedsięwzięcia. Umówionego dnia wysiejcie łąkę wspólnie z dziećmi (możecie się umówić, że starsi będą siać, a młodszy udeptywać ziemię). Finał warto uatrakcyjnić tematycznym konkursem, występem artystycznym, wymianą sadzonek itp. – ważne, by wspólnie świętować.

Umówcie się na międzypokoleniowe spacerzy obserwacyjne: w miarę wzrostu roślin będą pojawiać się owady, a może też inne zwierzęta.

Jak zarządzać działaniem:

Kluczowe osoby w projekcie:

- osoba koordynująca,
- grupa senierek i seniorów zaangażowanych w działania.

Koszty realizacji

Najważniejsze koszty, które trzeba wziąć pod uwagę:

- koordynacja,
- wynagrodzenie ekspertów prowadzących warsztaty,
- nasiona, ziemia,
- narzędzia ogrodnicze,
- materiały plastyczne,
- druk plakatów,
- obsługa finansowa.

Niezbędne minimum

Konieczne są:

- miejsce spotkań,
- rozdzielenie ról i zadań zgodnie z potencjałem, możliwościami i chęcią uczestników,
- sprzęt do nagrywania: telefon, statyw (można zbudować samodzielnie) oraz mikrofon do nagrań, jeśli zakładamy spotkania w formie wideo,
- dobra mieszanka nasion,
- wiedza na temat zakładania łąki,
- stała promocja projektu i poszczególnych działań.

Kontakt, linki

<https://biblioteka.dobczyce.pl/projekty/po-laczeni-siejemy-mozliwosci>

YouTube/Po-Łączeni. Siejemy możliwości

facebook.com/Łąka-kwietna-w-Dobczycach